

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 20.7.2022
COM(2022) 361 final

2022/0225 (NLE)

Forslag til

RÅDETS FORORDNING

om koordinerede foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter gas

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

I løbet af det seneste år har der i gasforsyningerne fra Rusland været en række afbrydelser, som kun kan forklares som et bevidst forsøg på at bruge energi som politisk våben. Rusland har i mange år været EU's største gasleverandør. Sidste år var EU afhængig af Rusland for mere end 40 % af sine gasforsyninger. Gasforsyningen er faldet konstant siden krigens start. Gastilstrømningen via rørledningerne fra Rusland udgør mindre end 30 % af gennemsnittet i de foregående år. Tolv medlemsstater har aktiveret det første eller andet kriseniveau i henhold til den fælles EU-klassificering. Dette forsyningschok har allerede betydelige konsekvenser for prisen på gas, for elprisen, for inflationen, for den generelle finansielle og makroøkonomiske stabilitet i EU og for alle borgerne.

Der er ingen grund til at tro, at denne forringelse af gasforsyningen vil ophøre. EU står i dag over for en realistisk udsigt til en fuldstændig og langvarig afbrydelse af gasforsyningen fra Rusland på et hvilket som helst tidspunkt. Det skal være forberedt på den og træffe forebyggende foranstaltninger for at afbøde virkningerne af eventuelle omfattende forsyningsafbrydelser.

EU har gjort en vedvarende indsats for at forbedre den generelle forsyningssikkerhedssituation i Unionen i det seneste årti, navnlig med fokus på diversificering gennem infrastrukturudvikling samt styrkelse af rammerne for gasforsyningssikkerhed. Selv om den nuværende ramme er udformet og har været vellykket med hensyn til at håndtere kortvarige afbrydelser og ekstreme vejrforhold, er den stadig utilstrækkelig til at håndtere yderst usikre forsyningsudsigter og omfattende vedvarende forsyningsnedskæringer.

For at imødegå den øgede risiko for den kommende vinter har EU i de seneste måneder styrket sit umiddelbare beredskab over for en sådan omfattende forsyningsafbrydelse betydeligt: EU har fuldt ud udnyttet mulighederne i den nuværende retlige ramme, har indført foranstaltninger, der skal tilskynde til genopfyldning af lagre, har oprettet EU's energiplatform for at støtte diversificeringen af gasforsyningerne og har som led i REPowerEU-planen af 18. maj 2022 bebudet målet om at bringe afhængigheden af russisk fossilt brændsel til ophør så hurtigt som muligt. Europa-Parlamentet opfordrede i sin beslutning af 7. april 2022 til, at der fremlægges en plan for fortsat at sikre EU's energiforsyningssikkerhed på kort sigt. EU's ledere i Det Europæiske Råd anmodede efterfølgende den 31. maj og 23. juni 2022 om hurtigst muligt at forbedre beredskabet over for eventuelle omfattende forsyningsafbrydelser med henblik på at sikre energiforsyning til overkommelige priser.

I lyset af eventuelle yderligere forsyningsnedskæringer fra Ruslands side og med udgangspunkt i behovet for, at EU i fællesskab tager disse nye udfordringer op, er det afgørende at opnå yderligere reduktioner af efterspørgslen efter gas for at undgå vidtrækkende negative konsekvenser for borgerne og EU's økonomi. Den foreslåede forordning skaber en forbedret koordineringsramme for nationale foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter gas. Den giver også Kommissionen mulighed for at erklære et nyt EU-kriseniveau, nemlig en "EU-alarmsituation", der udløser en obligatorisk EU-omfattende forpligtelse til at reducere efterspørgslen og tager sigte på at opretholde gasforsyningssikkerheden. Alle medlemsstaters tilsagn om at reducere efterspørgslen efter gas ved hjælp af foranstaltninger efter eget valg i tilfælde af en yderligere forværring af forsyningssituationen, der fører til en

EU-alarmsituation, er afgørende for at forhindre betydelig økonomisk skade som følge af yderligere forsyningsafbrydelser. Fælles og velkoordinerede reduktioner af efterspørgslen kan i væsentlig grad mindske risikoen for indskrænkninger i industrier, der er afgørende for EU's forsyningskæder og EU's konkurrenceevne i tilfælde af en omfattende forsyningsafbrydelse. Som det fremgår af meddelelsen "Spar på gassen til en sikker vinter" af 20. juli 2022, er det meget billigere for borgerne og industrien at handle nu for at reducere efterspørgslen i stedet for at blive udsat for ukoordinerede nedskæringer senere.

Ved fastsættelsen af, hvor meget det er nødvendigt at reducere efterspørgslen, for at det vil mindske virkningerne af forsyningsafbrydelsen, uden at alle negative virkninger dog undgås, bør der tages hensyn til de efterspurgte mængder af gas, for hvilke der kan være risiko i tilfælde af en fuldstændig afbrydelse af de russiske gasforsyninger. Disse mængder kan fordeles forholdsmæssigt mellem alle medlemsstater på grundlag af en sammenligning med deres gennemsnitlige forbrug i de seneste 5 år.

For at undgå de væsentlige forvriddninger af det indre marked, som sandsynligvis vil opstå, hvis medlemsstaterne reagerer ukoordineret på en potentiel yderligere russisk forsyningsafbrydelse, er det afgørende, at alle medlemsstater handler i fællesskab og i en ånd af solidaritet så hurtigt som muligt. Selv om nogle medlemsstater bliver mere udsatte for virkningerne af en russisk forsyningsafbrydelse, vil alle medlemsstater blive negativt berørt og kan bidrage til at begrænse den økonomiske skade som følge af en sådan afbrydelse. Dette forslag afspejler derfor princippet om energimæssig solidaritet, som for nylig er blevet bekræftet af Domstolen som et grundlæggende princip i EU-retten¹. Medlemsstater, der gør deres yderste for at afhjælpe gasknaphed på deres område, bør have ret til fuldt ud at drage fordel af deres naboers energimæssige solidaritet.

Da visse medlemsstater imidlertid ikke er i stand til at frigøre betydelige mængder rørledningsgas til gavn for Unionen på grund af deres særlige geografiske eller fysiske situation, f.eks. fordi de ikke har nogen eller kun ringe rørledningssammenkobling med andre medlemsstater, giver forslaget disse medlemsstater mulighed for at anmode om tilladelse til en begrænsning af deres obligatoriske forpligtelse til reduktion af efterspørgslen.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

Den foreslåede retsakt indeholder midlertidige, forholdsmæssige og ekstraordinære foranstaltninger. Den supplerer eksisterende relevante EU-initiativer og -lovgivning, som sikrer, at borgerne kan drage fordel af sikre gasforsyninger, og at kunderne beskyttes mod omfattende forsyningsafbrydelser.

Den følger logisk eksisterende initiativer såsom "REPowerEU", forslaget om en pakke om dekarbonisering af brint- og gasmarkedet² og initiativet "Spar på gassen til en sikker vinter". Det foreslåede initiativ supplerer fuldt ud EU-lovgivningen om gasforsyningssikkerhed, hvori der allerede er indført et omfattende regelsæt for bedre at beskytte borgere og virksomheder mod forsyningsafbrydelser. Ved forordning (EU) 2017/1938 blev der bl.a. indført nødplaner, ifølge hvilke medlemsstaterne skal forberede sig på forskellige kriseniveauer og planlægge foranstaltninger, der kan træffes i tilfælde af en nationalt alarmsituation. Der er også indført

¹ Dom i sag C-848/19 P (Tyskland mod Polen).

² Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fælles regler for de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint (COM/2021/803 final), forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for gas fra vedvarende kilder, naturgas og brint (omarbejdning) (COM(2021) 804 final).

solidaritetsmekanismer, der sikrer, at medlemsstaterne samarbejder på tværs af grænserne for at sikre, at der i tilfælde af forsyningsafbrydelser leveres energi til de kunder i en region, der har mest brug for det. Kommissionens forslag til en pakke om dekarbonisering af brint- og gasmarkedet omfatter yderligere foranstaltninger til at øge beredskabet over for forsyningsafbrydelser.

Efter den russiske invasion af Ukraine har EU udarbejdet REPowerEU-planen med henblik på at bringe EU's afhængighed af russisk fossilt brændsel til ophør så hurtigt som muligt og senest i 2027. Med henblik herpå indeholder REPowerEU-planen foranstaltninger vedrørende energibesparelser og energieffektivitet samt forslag om en fremskyndet udrulning af ren energi til erstatning af fossilt brændsel i boliger, industri og elproduktion. I den forbindelse bygger det foreslåede initiativ på de redskaber, som EU allerede råder over, og er fuldt ud i overensstemmelse med de mål, der er fastsat i REPowerEU.

Kommissionens forslag til en pakke om dekarbonisering af brint- og gasmarkedet³ omfatter yderligere foranstaltninger til at øge beredskabet over for forsyningsafbrydelser, navnlig i kraft af revisionen af forordning (EU) 2017/1938. Desuden blev der med den nyligt vedtagne forordning (EU) 2022/1032⁴ om oplagring indført oplagringsforpligtelser som reaktion på den russiske invasion af Ukraine, hvor forsyningsknaphed og prisspidsbelastninger ikke kun kan skyldes infrastruktursvigt eller ekstreme vejrforhold, men også geopolitiske ændringer, der fører til langvarige eller pludselige forsyningsafbrydelser. Oplagringsforpligtelserne i forordning (EU) 2022/1032 bidrager til at opretholde gasforsyningssikkerheden i vinteren 2022-2023.

³ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fælles regler for de indre markeder for vedvarende gas, naturgas og brint (COM/2021/803 final), forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for gas fra vedvarende kilder, naturgas og brint (omarbejdning) (COM(2021) 804 final).

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/1032 af 29. juni 2022 om ændring af forordning (EU) 2017/1938 og (EF) nr. 715/2009 for så vidt angår gasoplagring (EUT L 173 af 30.6.2022, s. 17).

De eksisterende regler for gasforsyningssikkerhed er imidlertid ikke fuldt ud tilpasset til forsyningssikkerhedsudfordringer af den art og det omfang, vi står over for i øjeblikket, hvor det vil være afgørende med et øjeblikkeligt beredskab for at undgå alvorlige økonomiske og sociale konsekvenser af omfattende forsyningsafbrydelser. Det Europæiske Råd opfordrede derfor i sine konklusioner den 31. maj og den 23. juni 2022 til, at forberedelserne med henblik på yderligere afbrydelser af gasforsyningen udføres hurtigst muligt, og navnlig til, at det gøres muligt at sikre en tættere koordinering med – og mellem – medlemsstaterne.

I meddelelsen "Spar på gassen til en sikker vinter", der blev vedtaget den 20. juli 2022, beskrives de redskaber, som Europa allerede har til rådighed til en koordineret reduktion af efterspørgslen, og hvad der ellers skal gøres, for at Europa er klar til fuldstændige eller delvise afbrydelser. Det foreslåede initiativ er en respons på de øgede risici, der følger af Ruslands krig mod Ukraine, og supplerer fuldt ud de eksisterende regler for forsyningssikkerhed. Det indeholder nye regler for koordinerede reduktioner af efterspørgslen og indfører en ny EU-alarmsituation. Selv om Kommissionen allerede har mulighed for at erklære en nødsituation på EU-plan, er der i øjeblikket ingen mulighed for i henhold til eksisterende lovgivning at erklære en alarmsituation på EU-plan. Den nuværende situation viser imidlertid, at et sådant beredskabsniveau kan være nyttigt for at sikre, at alle medlemsstater træffer de nødvendige forebyggende foranstaltninger for at undgå en energikrise.

Dette forslag til en retsakt, der muliggør en koordineret kriseforberedelse ved at indføre bedre koordineringsregler for efterspørgselsreduktioner og ved at skabe mulighed for at indføre obligatoriske reduktioner af efterspørgslen efter gas i hele EU, supplerer derfor de eksisterende instrumenter, opretholder gasforsyningssikkerheden og sikrer koordinering mellem foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen i hele EU.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Forslaget er en ekstraordinær foranstaltning, der skal anvendes i en begrænset periode, og er i overensstemmelse med en bredere vifte af initiativer, der skal styrke Unionens modstandsdygtighed på energiområdet og skabe beredskab til eventuelle nødsituationer. Forslaget er også fuldt ud foreneligt med konkurrence- og markedsreglerne, da velfungerende grænseoverskridende energimarkeder er afgørende for at sikre forsyningssikkerheden i en situation med forsyningsknaphed. Forslaget indeholder passende regler, der sikrer, at nationale foranstaltninger ikke hæmmer konkurrencen eller bringer det indre markeds integritet i fare. Ved at sikre mere koordinerede reduktioner af efterspørgslen er det også i overensstemmelse med Kommissionens mål i den grønne pagt.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

- **Retsgrundlag**

Retsgrundlaget for denne retsakt er artikel 122, stk. 1, traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

Den nuværende gasforsyningsknaphed udgør en alvorlig forsyningsvanskelighed med hensyn til et energiprodukt i henhold til artikel 122. EU's ledere og Kommissionen har konstateret, at der er akut behov for yderligere foranstaltninger med henblik på en mere koordineret indsats allerede i sommermånederne for at være bedre forberedt på eventuelle yderligere gasafbrydelser i den kommende vinter. De foranstaltninger, retsakten indeholder, gør det muligt for alle medlemsstater at forberede sig på en eventuel yderligere forsyningsknaphed på

en koordineret måde. Det er derfor berettiget at basere den foreslåede retsakt på artikel 122, stk. 1, i TEUF.

- **Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)**

De planlagte foranstaltninger i dette initiativ er i fuld overensstemmelse med nærhedsprincippet. På grund af omfanget og de betydelige virkninger af yderligere nedskæringer i gasforsyningen fra Ruslands side er der behov for handling på EU-plan. Det er nødvendigt med en koordineret tilgang gennem en EU-omfattende reduktion af efterspørgslen, der foretages i en ånd af solidaritet, for at minimere risikoen for potentielle omfattende afbrydelser i vintermånederne, hvor gasforbruget vil være højere, og hvor medlemsstaterne delvis vil være afhængige af den gas, der lagres i opfyldningssæsonen.

I betragtning af gasforsyningskrisens hidtil usete karakter og grænseoverskridende virkninger samt integrationsniveauet på EU's indre energimarked er der behov for en indsats på EU-plan, da medlemsstaterne alene ikke i tilstrækkelig grad kan håndtere risikoen for alvorlige økonomiske vanskeligheder som følge af prisstigninger eller betydelige forsyningsafbrydelser på en koordineret måde. Kun EU-tiltag, der er motiveret af en ånd af solidaritet mellem medlemsstaterne, kan sikre, at forsyningsafbrydelser ikke påfører borgerne og økonomien varig skade.

På grund af nævnte omfang og virkninger kan foranstaltningen bedre gennemføres på EU-plan, hvorfor Unionen kan vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union.

- **Proportionalitetsprincippet**

Initiativet overholder proportionalitetsprincippet. Det er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 122, stk. 1, i TEUF. Det politiske indgreb står i et rimeligt forhold til omfanget og arten af de konstaterede problemer og opfyldelsen af de fastsatte mål.

I betragtning af den hidtil usete geopolitiske situation og den betydelige trussel mod borgerne og EU's økonomi er der et klart behov for en koordineret indsats. Forslaget går derfor ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå de mål, der er fastsat i den pågældende retsakt. De foreslåede foranstaltninger anses for at være forholdsmæssige og bygger så vidt muligt på eksisterende tilgange såsom de eksisterende kriseniveauer og nødplaner, der er udarbejdet i overensstemmelse med forordning (EU) 2017/1938.

I dette forslag fastsættes det endelige resultat, der skal opnås, i form af en proces for fastsættelse af en juridisk bindende energireduktionsforpligtelse for medlemsstaterne, samtidig med at medlemsstaterne gives fuld autonomi med hensyn til at vælge de mest effektive midler til at opfylde en sådan forpligtelse i overensstemmelse med deres nationale særlige forhold og de foranstaltninger, der allerede er fastsat i de nationale nødplaner.

- **Valg af retsakt**

I betragtning af energikrisens dimension og omfanget af dens sociale, økonomiske og finansielle virkninger finder Kommissionen det hensigtsmæssigt at vedtage en forordning, der har et generelt anvendelsesområde og finder direkte og umiddelbar anvendelse. Dette vil resultere i en hurtig, ensartet og EU-omfattende samarbejds mekanisme.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Høringer af interesserede parter**

I betragtning af forslaget politisk følsomme karakter og det hastende behov for at udarbejde forslaget, således at det kan vedtages rettidigt af Rådet, kunne der ikke gennemføres en høring af interesserede parter.

- **Grundlæggende rettigheder**

Der er ikke påvist nogen negativ indvirkning på de grundlæggende rettigheder. Foranstaltningerne inden for rammerne af denne retsakt vil ikke påvirke rettighederne for kunder, der kategoriseres som beskyttede i henhold til forordning (EU) 2017/1938, herunder alle privatkunder. Retsakten vil gøre det muligt at mindske de risici, der er forbundet med gasknaphed, som ellers ville få store konsekvenser for økonomien og samfundet.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Forslaget kræver ikke nogen yderligere midler fra EU's budget.

5. ANDRE FORHOLD

Ikke relevant.

Forslag til

RÅDETS FORORDNING

om koordinerede foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter gas

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 122, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den Russiske Føderation, som er Unionens vigtigste eksterne gasleverandør, har indledt en militær aggression mod Ukraine, der er kontraherende part i Energifællesskabet. Eskaleringen af den russiske militære aggression mod Ukraine siden februar 2022 har ført til et markant fald i gasforsyningerne i et bevidst forsøg på at bruge gas som politisk våben. Gastilstrømningen via rørledningerne fra Rusland gennem Belarus er standset, og forsyningerne gennem Ukraine er støt faldet. De samlede strømme fra Rusland er nu mindre end 30 % af gennemsnittet for 2016-2021. Denne reduktion af forsyningen har ført til historisk høje og svingende energipriser, hvilket har bidraget til inflationen og skabt en risiko for yderligere økonomisk afmatning i Europa.
- (2) På denne baggrund udarbejdede Unionen den 18. maj 2022 REPowerEU-planen⁵ med henblik på at bringe Unionens afhængighed af russiske fossile brændsler til ophør så hurtigt som muligt og senest i 2027. For at opnå dette indeholder REPowerEU-planen foranstaltninger vedrørende energibesparelser og energieffektivitet samt forslag om en fremskyndet udrulning af ren energi til erstatning af fossile brændstoffer i boliger, industri og elproduktion.
- (3) Unionen har truffet yderligere foranstaltninger for at øge sit beredskab over for afbrydelser af gasforsyningen. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/1032⁶ blev vedtaget for at sikre, at de underjordiske lagerfaciliteter blev fyldt op til den kommende vinter.
- (4) Desuden gennemførte Kommissionen i februar 2022 og i maj 2022 dybdegående undersøgelser af alle nationale nødplaner og har også foretaget en nøje overvågning af forsyningsikkerhedssituationen. De foranstaltninger, der er truffet siden februar 2022, er udformet med henblik på at kunne udfase russisk gas fuldt ud senest i 2027 og mindske risiciene som følge af en yderligere stor forsyningsafbrydelse,

⁵ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: REPowerEU-planen (COM(2022) 230 final).

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/1032^[1] af 29. juni 2022 om ændring af forordning (EU) 2017/1938 og (EF) nr. 715/2009 for så vidt angår gasoplagring (EUT L 173 af 30.6.2022, s. 17).

- (5) Den nylige eskalering af afbrydelserne af gasforsyningerne fra Rusland peger imidlertid i retning af en betydelig risiko for, at de russiske gasforsyninger i den nærmeste fremtid vil blive fuldstændig indstillet på en pludselig og ensidig måde. Unionen bør derfor foregribe en sådan risiko og i en ånd af solidaritet forberede sig på muligheden for en fuldstændig afbrydelse af gasforsyningen fra Rusland når som helst. Det er nødvendigt at gennemføre en øjeblikkelig proaktiv indsats for at foregribe yderligere disruptive tiltag og styrke EU's modstandsdygtighed over for fremtidige chok. En koordineret indsats på EU-plan kan forhindre, at der forvoldes alvorlig skade på økonomien og borgerne som følge af en eventuel afbrydelse af gasforsyningen.
- (6) Den nuværende retlige ramme for gasforsyningssikkerhed, der er fastsat i forordning (EU) 2017/1938⁷, afhjælper ikke i tilstrækkelig grad en stor gasleverandørs afbrydelser i mere end 30 dage. De manglende retlige rammer for sådanne afbrydelser indebærer en risiko for en ukoordineret indsats fra medlemsstaternes side, hvilket risikerer at bringe forsyningssikkerheden i nabomedlemsstater i fare og påføre EU's industri og forbrugere yderligere byrder.
- (7) Europa-Parlamentet opfordrede i sin beslutning af 7. april 2022 om konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 24.-25. marts 2022 til, at der fremlægges en plan for fortsat at sikre EU's energiforsyningssikkerhed på kort sigt. Det Europæiske Råd anmodede på sine møder den 31. maj og den 23. juni 2022 Kommissionen om hurtigst muligt at fremsætte forslag til at forbedre beredskabet over for eventuelle omfattende forsyningsafbrydelser med henblik på at sikre energiforsyning til overkommelige priser.
- (8) I henhold til artikel 122, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde kan Rådet på forslag af Kommissionen og i en ånd af solidaritet mellem medlemsstaterne vedtage foranstaltninger, der er afpasset efter den økonomiske situation, navnlig hvis der opstår alvorlige forsyningsvanskeligheder med hensyn til visse produkter, især på energiområdet. Den risiko for en fuldstændig indstilling af russiske gasforsyninger inden udgangen af dette år, der er beskrevet ovenfor, udgør en sådan situation.
- (9) I betragtning af den overhængende risiko for afbrydelse af gasforsyningen til Unionen bør medlemsstaterne træffe foranstaltninger nu for at reducere deres efterspørgsel forud for vintersæsonen. En sådan frivillig reduktion af efterspørgslen vil navnlig bidrage til opfyldning af lagerkapacitet, som ikke vil blive udtømt ved vinterens udgang, hvilket vil gøre det muligt at håndtere eventuelle kuldeperioder i februar og marts 2023 og lette opfyldningen af lagre for at sikre et passende forsyningssikkerhedsniveau for vinteren 2023-2024. En reduktion af efterspørgslen efter gas vil også bidrage til at sikre et tilstrækkeligt udbud og sænke priserne til gavn for forbrugerne i Unionen. Derfor vil foranstaltninger, der træffes på EU-plan for at reducere efterspørgslen, være til gavn for alle medlemsstater ved at mindske risikoen for en mere betydelig indvirkning på deres økonomier.
- (10) Ved fastsættelsen af, hvor meget det anbefales at reducere efterspørgslen, bør der tages hensyn til de efterspurgte mængder af gas, for hvilke der er risiko for manglende levering i tilfælde af en fuldstændig afbrydelse af de russiske gasforsyninger. Reduktionens omfang bør fordeles mellem alle medlemsstater på grundlag af en sammenligning med deres gennemsnitlige forbrug i de seneste 5 år

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1938 af 25. oktober 2017 om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden og ophævelse af forordning (EU) nr. 994/2010.

- (11) Med henblik på hurtigt at håndtere de specifikke udfordringer i forbindelse med den forventede alvorlige forværring af gasforsyningsknapheden og undgå forvridninger mellem medlemsstaterne bør Kommissionen have beføjelse til efter høring af de relevante risikogrupper og Gaskoordinationsgruppen, der er nedsat ved forordning (EU) 2017/1938, og under hensyntagen til eventuelle synspunkter, som medlemsstaterne i den sammenhæng giver udtryk for, at erklære en EU-alarmsituation, hvis de frivillige foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen viser sig at være utilstrækkelige til at imødegå risikoen for en alvorlig forsyningsknaphed. Hvis tre eller flere kompetente myndigheder i medlemsstaterne har erklæret nationale alarmsituationer, bør de have mulighed for at anmode Kommissionen om at erklære en EU-alarmsituation.
- (12) EU-alarmsituationen bør tjene som et EU-specifikt kriseniveau, der udløser obligatorisk reduktion af efterspørgslen. Den bør ikke have nogen retlig indvirkning på de nationale kriseniveauer i henhold til artikel 11, stk. 1, i forordning (EU) 2017/1938. Frivillige foranstaltninger er måske i sig selv ikke tilstrækkelige til at sikre forsynings sikkerheden og markedets funktion. Der bør derfor indføres et nyt instrument, der giver mulighed for en obligatorisk reduktion af efterspørgslen efter gas for alle medlemsstater. Det bør være operationelt i tilstrækkelig god tid inden efteråret. Når der er erklæret en EU-alarmsituation, bør alle medlemsstater være forpligtet til at reducere deres gasforbrug inden for en på forhånd fastsat periode. Ved fastsættelsen af, hvor meget det er nødvendigt at reducere efterspørgslen, bør der tages hensyn til de efterspurgte mængder af gas, der kan være i fare i tilfælde af en fuldstændig afbrydelse af de russiske gasforsyninger, under fuld hensyntagen til den frivillige reduktion af efterspørgslen, der er opnået i samme periode. Reduktionens omfang kan fordeles mellem alle medlemsstater på grundlag af en sammenligning med deres gennemsnitlige forbrug i de seneste 5 år. Ved fastsættelsen af mængden for og varigheden af den obligatoriske forpligtelse til at reducere efterspørgslen bør der også tages hensyn til det oplagringsniveau, der indberettes i henhold til artikel 6d, stk. 1, i forordning (EU) 2017/1938, udviklingen med hensyn til diversificering af gaskilder, herunder LNG-forsyninger, og udviklingen i mulighederne for at substituere brændstof i Unionen.
- (13) Med henblik på de betydelige forvridninger af det indre marked, der sandsynligvis vil opstå, hvis medlemsstaterne reagerer ukoordineret på en potentiel eller faktisk yderligere russisk forsyningsafbrydelse, er det afgørende, at alle medlemsstater reducerer deres gasefterspørgsel i en ånd af solidaritet. Alle medlemsstater bør derfor nå de samme frivillige og obligatoriske reduktionsmål. Selv om nogle medlemsstater bliver mere udsatte for virkningerne af en russisk forsyningsafbrydelse, vil alle medlemsstater blive negativt berørt og kan bidrage til at begrænse den økonomiske skade som følge af en sådan afbrydelse, enten ved at frigøre yderligere mængder rørledningsgas eller LNG-ladninger, som kan anvendes af medlemsstater med betydelige gasunderskud, eller via den positive indvirkning på gaspriserne, som en reduktion af efterspørgslen sandsynligvis vil have, eller ved at undgå markedsforvridninger som følge af ukoordinerede og modstridende foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen. Denne forordning afspejler derfor princippet om energimæssig solidaritet, som for nylig er blevet bekræftet af Domstolen som et grundlæggende princip i EU-retten⁸.

⁸

Dom i sag C-848/19 P (Tyskland mod Polen).

- (14) Visse medlemsstater er dog på grund af deres særlige geografiske eller fysiske situation, f.eks. fordi de ikke har nogen eller kun ringe rørledningssammenkobling med andre medlemsstater, ikke i stand til at frigøre betydelige mængder rørledningsgas til gavn for andre medlemsstater. Disse medlemsstater bør derfor have mulighed for at anmode om en delvis undtagelse fra den obligatoriske forpligtelse til at reducere efterspørgslen. Kommissionen bør, når den kontrollerer betingelserne for anvendelsen af undtagelsen, tage hensyn til, om den pågældende medlemsstat fuldt ud udnytter sine gassammenkoblinger og bruger sine LNG-faciliteter til at om dirigere gas til andre medlemsstater i videst muligt omfang og i en ånd af solidaritet. Kommissionen bør også overvåge det samlede gasforbrug samt brugen af sammenkoblinger og LNG-faciliteter.
- (15) Medlemsstaterne bør frit kunne vælge, hvilke foranstaltninger der skal træffes for at opnå den obligatoriske reduktion af efterspørgslen. Når medlemsstaterne fastlægger passende foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen og prioriterer kundegrupper, bør de gøre brug af de foranstaltninger, der er beskrevet i meddelelsen "Spar på gassen til en sikker vinter" af 20. juli 2022. Medlemsstaterne bør navnlig overveje økonomisk effektive foranstaltninger såsom auktioner eller udbudsordninger, hvorved medlemsstaterne kan tilskynde til en reduktion af forbruget på en økonomisk effektiv måde. De foranstaltninger, der træffes på nationalt plan, kan også omfatte finansielle incitamenter eller kompensationer til berørte markedsdeltagere.
- (16) De foranstaltninger, medlemsstaterne træffer for at opfylde den obligatoriske efterspørgselsreduktion, bør være nødvendige, klart definerede, gennemsigtige, forholdsmæssige, ikkediskriminerende og kontrollerbare og bør ikke uretmæssigt forvride konkurrencen eller den effektive funktion af det indre gasmarked eller bringe gasforsyningssikkerheden i andre medlemsstater eller i Unionen i fare. Da ikkemarkedsbaserede foranstaltninger som dem, der er anført i bilag VIII til forordning (EU) 2017/1938, kan være særligt skadelige for gasforsyningssikkerheden og det indre marked, bør medlemsstaterne anvende markedsbaserede mekanismer. Det er også nødvendigt at tage hensyn til de beskyttede kunders interesse i at blive sikret uafbrudt gasforsyning.
- (17) For at sikre, at foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen gennemføres på en koordineret måde, bør medlemsstaterne etablere et regelmæssigt samarbejde inden for hver risikogruppe som fastsat i bilag I til forordning (EU) 2017/1938. Medlemsstaterne kan frit vælge de koordineringsforanstaltninger, der er bedst egnet i en given region. Kommissionen og Gaskoordinationsgruppen bør kunne danne sig et overblik over de nationale foranstaltninger, der gennemføres af medlemsstaterne, og udveksle bedste praksis for koordinering af foranstaltninger inden for risikogrupperne. Medlemsstaterne bør også anvende andre organer til, hvis det er relevant, at koordinere deres indsats, f.eks. på møder mellem generaldirektørerne for de nationale energiministerier.
- (18) For at sikre, at de nationale nødplaner afspejler den frivillige eller obligatoriske reduktion af efterspørgslen, der er fastsat i denne forordning, bør den kompetente myndighed i hver medlemsstat tage de nødvendige skridt til at ajourføre den nationale nødplan senest den 31. september 2022. Ved ajourføringen af den nationale nødplan bør det angives, hvordan de foranstaltninger, der foreslås i meddelelsen "Spar på gassen til en sikker vinter" af 20. juli 2022, er blevet anvendt. I betragtning af den korte tidsramme for ajourføringen bør koordineringsprocedurerne i henhold til artikel 8, stk. 6-11, ikke finde anvendelse. Medlemsstaterne bør dog høre andre medlemsstater om ajourføringen af nødplanerne. Kommissionen bør indkalde

Gaskoordinationsgruppen, risikogrupperne eller andre relevante organer til at drøfte potentielle spørgsmål vedrørende foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen.

- (19) Regelmæssig og effektiv overvågning og rapportering er afgørende for vurderingen af medlemsstaternes fremskridt med gennemførelsen af de frivillige og obligatoriske foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen og for at måle foranstaltningernes sociale og økonomiske virkninger og indvirkning på beskæftigelsen. Hver medlemsstats kompetente myndighed eller en anden enhed udpeget af medlemsstaten bør overvåge den efterspørgselsreduktion, der er opnået på deres område, og regelmæssigt indberette resultaterne til Kommissionen. Gaskoordinationsgruppen bør bistå Kommissionen med at overvåge forpligtelserne til at reducere efterspørgslen.
- (20) For at forhindre betydelig økonomisk skade for Unionen som helhed er det afgørende, at hver enkelt medlemsstat reducerer sin efterspørgsel i alarmfasen. Dermed sikres det, at der er tilstrækkelig gas til alle, også om vinteren. [Reduktionen af efterspørgslen i hele Unionen](#) er derfor et udtryk for princippet om solidaritet, der er nedfældet i traktaten. Det er derfor også berettiget, at Kommissionen fører nøje tilsyn med, at de obligatoriske efterspørgselsreduktioner gennemføres af medlemsstaterne. Hvis Kommissionen konstaterer en risiko for, at en medlemsstat ikke er i stand til at opfylde den obligatoriske forpligtelse til at reducere efterspørgslen i henhold til artikel 5, bør Kommissionen have beføjelse til at anmode medlemsstaten om at forelægge en plan med en strategi og foranstaltninger med henblik på effektivt at opfylde den obligatoriske forpligtelse til at reducere efterspørgslen. Medlemsstaten bør tage behørigt hensyn til Kommissionens eventuelle bemærkninger og forslag til planen.

Eftersom solidaritetsprincippet giver alle medlemsstater ret til under visse omstændigheder at blive støttet af nabomedlemsstater, bør medlemsstater, der måtte anmode om en sådan støtte, også handle i en ånd af solidaritet, når det drejer sig om at reducere deres indenlandske gasefterspørgsel. Når medlemsstaterne anmoder om en solidaritetsforanstaltning i henhold til artikel 13 i forordning (EU) 2017/1938, bør de derfor have gennemført alle passende foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter gas. Kommissionen bør have beføjelse til at anmode den medlemsstat, der anmoder om en solidaritetsforanstaltning, om at forelægge en plan med foranstaltninger til at opnå mulige yderligere reduktioner af efterspørgslen efter gas. Der bør tages behørigt hensyn til eventuelle bemærkninger, som Kommissionen måtte fremsætte vedrørende denne plan.

- (21) Kommissionen bør regelmæssigt underrette Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af denne forordning.
- (22) I betragtning af den overhængende fare for gasforsyningssikkerheden som følge af Ruslands militære aggression mod Ukraine bør denne forordning træde i kraft dagen efter offentliggørelsen.
- (23) På grundlag af de foreliggende oplysninger vil der sandsynligvis fortsat være risiko for alvorlige afbrydelser af gasforsyningen til Unionen i mindst de næste to vintersæsoner. Denne forordning bør derfor være gyldig i to år efter dens ikrafttræden. Ved udgangen af denne forordnings første anvendelsesår bør Kommissionen aflægge rapport til Rådet om, hvordan den fungerer, og om nødvendigt foreslå at forlænge dens gyldighed.
- (24) Målene for denne forordning kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf.

nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

Ved denne forordning fastsættes regler for håndtering af alvorlige gasforsyningsvanskeligheder med henblik på at opretholde gasforsynings sikkerheden i EU i en ånd af solidaritet. Disse bestemmelser omfatter forbedret koordinering, overvågning og rapportering om nationale foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter gas og Kommissionens mulighed for at erklære en EU-alarmsituation som et specifikt kriseniveau, hvilket udløser en obligatorisk EU-omfattende forpligtelse til at reducere efterspørgslen.

Artikel 2

Definitioner

I denne forordning forstås ved:

- 1) "kompetent myndighed": en national offentlig myndighed på regeringsplan eller en national regulerende myndighed, der er udpeget af en medlemsstat til at sikre gennemførelsen af de foranstaltninger, der er fastsat i forordning (EU) 2017/1938
- 2) "EU-alarmsituation": et EU-specifikt kriseniveau, der udløser en obligatorisk reduktion af efterspørgslen, og som ikke er forbundet med nogen af de kriseniveauer, der er omhandlet i artikel 11, stk. 1, i forordning (EU) 2017/1938.

Artikel 3

Frivillig reduktion af efterspørgslen

Medlemsstaterne skal gøre deres yderste for at reducere deres nationale gasforbrug mellem den 1. august 2022 og den 31. marts 2023 med mindst 15 % sammenlignet med deres gennemsnitlige forbrug mellem den 1. august og den 31. marts i de fem år, der går forud for denne forordnings ikrafttræden ("frivillig reduktion af efterspørgslen"). Artikel 6, 7 og 8 finder anvendelse på disse foranstaltninger til frivillig reduktion af efterspørgslen.

Artikel 4

Erklæring fra Kommissionen om en EU-alarmsituation

1. Kommissionen kan kun erklære en EU-alarmsituation, hvis der er betydelig risiko for, at der opstår en alvorlig gasforsyningsknaphed eller en usædvanlig høj efterspørgsel efter gas, for hvilke foranstaltningerne i artikel 3, der indberettes i henhold til artikel 8, ikke er tilstrækkelige, og som medfører en væsentlig forværring af gasforsynings situationen i Unionen, men hvor markedet stadig kan håndtere afbrydelsen og der ikke er grund til at bruge ikkemarkedsbaserede foranstaltninger.
2. Kommissionen kan efter høring af de relevante risikogrupper, jf. bilag I til forordning (EU) 2017/1938, og Gaskoordinationsgruppen og efter at have taget medlemsstaternes eventuelle synspunkter i betragtning erklære en EU-alarmsituation enten på eget initiativ eller efter anmodning fra mindst tre kompetente myndigheder,

der har erklæret en national alarmsituation i henhold til artikel 11, stk. 1, i forordning (EU) 2017/1938 eller på eget initiativ.

3. Når Kommissionen efter en vurdering finder, at der ikke længere er tilstrækkeligt grundlag for EU-alarmsituationen, erklærer den efter høring af de relevante risikogrupper, jf. bilag I til forordning (EU) 2017/1938, og Gaskoordinationsgruppen og efter at have taget medlemsstaternes eventuelle synspunkter i betragtning EU-alarmsituationen og forpligtelserne i henhold til artikel 5 for ophævet.

Artikel 5

Obligatorisk reduktion af efterspørgslen i tilfælde af en EU-alarmsituation

1. Når Kommissionen erklærer en EU-alarmsituation, skal hver medlemsstat reducere sit naturgasforbrug i overensstemmelse med den metode, der er beskrevet i stk. 2 ("obligatorisk reduktion af efterspørgslen").
2. Med henblik på obligatorisk reduktion af efterspørgslen, så længe der er erklæret en EU-alarmsituation, skal det samlede forbrug af naturgas i hver medlemsstat fra den 1. august hvert år til den 31. marts i det følgende år ("gennemførelsesperioden") reduceres med mindst 15 % i forhold til den pågældende medlemsstats gennemsnitlige forbrug i perioden mellem den 1. august og den 31. marts ("sammenligningsperioden") i de fem på hinanden følgende år, der går forud for datoen for denne forordnings ikrafttræden. Eventuelle frivillige reduktioner af efterspørgslen, som medlemsstaterne har opnået i gennemførelsesperioden forud for erklæringen af EU-alarmsituationen, skal tages i betragtning ved beregningen af den obligatoriske reduktion af efterspørgslen.
3. Medlemsstaterne kan anmode om tilladelse til at begrænse den obligatoriske reduktion af efterspørgslen med højst 5 %, forudsat at de kan påvise, at de på grund af ingen eller begrænset sammenkobling med andre medlemsstater ikke kan bidrage væsentligt til at øge den direkte eller indirekte gasforsyning til andre medlemsstater.
4. Medlemsstater, der anmoder om en undtagelse fra den obligatoriske reduktion af efterspørgslen i henhold til stk. 3, fremlægger dokumentation for, at deres sammenkoblingskapacitet med andre medlemsstater eller deres indenlandske LNG-infrastruktur i videst muligt omfang anvendes til at omdirigere gas til andre medlemsstater.
5. Inden Kommissionen træffer afgørelse om en anmodning om en begrænset obligatorisk reduktion af efterspørgslen, hører den Gaskoordinationsgruppen, risikogrupperne og, hvor det er relevant, andre relevante organer.
6. Kommissionen træffer afgørelse om anmodningen senest to måneder efter at have modtaget alle relevante oplysninger fra den pågældende medlemsstat.
7. Artikel 6, 7 og 8 finder anvendelse på foranstaltninger til obligatorisk reduktion af efterspørgslen.

Artikel 6

Foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen

1. Medlemsstaterne kan frit vælge, hvilke passende foranstaltninger der skal træffes for at reducere efterspørgslen. Foranstaltningerne skal være klart definerede, gennemsigtige, forholdsmæssige, ikkediskriminerende og kontrollerbare. Ved valget

af foranstaltninger tager medlemsstaterne hensyn til principperne i forordning (EU) 2017/1938. Foranstaltningerne skal navnlig:

- a) ikke uretmæssigt forvride konkurrencen eller det indre gasmarkeds funktion eller bringe gasforsynings sikkerheden i andre medlemsstater eller i Unionen i fare
 - b) være markedsbaserede
 - c) sikre en uafbrudt gasforsyning til beskyttede kunder eller andre kundegrupper i henhold til artikel 2, stk. 5, og artikel 7 i forordning (EU) 2017/1938.
2. Når medlemsstaterne træffer foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen, der påvirker ikkebeskyttede kunder, skal foranstaltningerne prioriteres på grundlag af objektive og gennemsigtige kriterier, som tager hensyn til deres økonomiske betydning samt bl.a. følgende elementer:
- a) en afbrydelses virkninger for forsyningskæder, der har afgørende betydning for samfundet
 - b) de mulige negative virkninger i andre medlemsstater, navnlig for forsyningskæderne i efterfølgende sektorled, der har afgørende betydning for samfundet
 - c) potentielle langvarige skader på industrielle anlæg
 - d) mulighederne for at reducere forbruget og substituere produkter i Unionen.
3. Når medlemsstaterne træffer afgørelse om deres foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen, skal de overveje foranstaltninger til reduktion af gasforbruget i elsektoren, foranstaltninger til fremme af brændselsomlægning i industrien, nationale oplysningskampagner og målrettede forpligtelser til at reducere opvarmning og køling samt markedsbaserede foranstaltninger til fremme af brændselsomlægning og forbrugsreduktion i industrien.

Artikel 7

Koordinering af foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen

1. For at sikre en passende koordinering af frivillige og obligatoriske foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen i henhold til artikel 3 og 5 samarbejder medlemsstaterne med hinanden inden for hver af de relevante risikogrupper.
2. Hver medlemsstats kompetente myndighed ajourfører senest den [31. september 2022] sin nationale nødplan, der er udarbejdet i henhold til artikel 8 i forordning (EU) 2017/1938, så den afspejler de frivillige reduktioner af efterspørgslen. Hver medlemsstat ajourfører også sin nationale nødplan, hvis det er relevant, i tilfælde af en erklæring om en EU-alarmsituation i henhold til artikel 4. Artikel 8, stk. 6-10, i forordning (EU) 2017/1938 finder ikke anvendelse på ajourføringerne af de nationale nødplaner i henhold til dette stykke.
3. Medlemsstaterne hører Kommissionen og de relevante risikogrupper, inden de vedtager de reviderede nødplaner. Kommissionen kan indkalde til møder i Gaskoordinationsgruppen og risikogrupperne under hensyntagen til medlemsstaternes eventuelle synspunkter for at drøfte spørgsmål vedrørende nationale foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen.

Artikel 8

Overvågning og håndhævelse

1. Hver medlemsstats kompetente myndighed overvåger gennemførelsen af foranstaltningerne til reduktion af efterspørgslen på deres område. Medlemsstaterne aflægger hver anden måned og senest den 15. i den følgende måned rapport til Kommissionen om trufne foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen og om de opnåede reduktioner af efterspørgslen. Gaskoordinationsgruppen og risikogrupperne bistår Kommissionen med overvågning af de frivillige og obligatoriske reduktioner af efterspørgslen.
2. Hvis Kommissionen på grundlag af de oplyste reduktioner af efterspørgslen konstaterer en risiko for, at en medlemsstat ikke er i stand til at opfylde den obligatoriske forpligtelse til at reducere efterspørgslen i henhold til artikel 5, anmoder Kommissionen medlemsstaten om at forelægge en plan med en strategi og foranstaltninger med henblik på effektivt at opfylde forpligtelsen til at reducere efterspørgslen. Kommissionen anmoder også en medlemsstat, der anmoder om en solidaritetsforanstaltning i henhold til artikel 13 i forordning (EU) 2017/1938, om at forelægge en plan med en strategi og foranstaltninger med henblik på at opnå eventuelle yderligere reduktioner af efterspørgslen efter gas i overensstemmelse med artikel 13, stk. 3, litra b), i forordning (EU) 2017/1938. I begge tilfælde afgiver Kommissionen en udtalelse med bemærkninger og forslag til de forelagte planer, som medlemsstaten tager behørigt hensyn til, og underretter Rådet om sin udtalelse.
3. Kommissionen underretter regelmæssigt Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af denne forordning.

Artikel 9

Ikrafttræden og anvendelse

Denne forordning træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende.

Den anvendes i en periode på to år fra dens ikrafttræden.

Senest den 1. august 2023 foretager Kommissionen en evaluering af denne forordning i lyset af Unionens generelle gasforsyningssituation og forelægger Rådet en rapport om de vigtigste resultater af denne evaluering. Kommissionen kan på grundlag af rapporten foreslå at forlænge eller forkorte denne forordnings gyldighed.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i medlemsstaterne i overensstemmelse med traktaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne
Formand